ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφει η **Δέσποινα Κουτσούμπα**

Η ανακοίνωση από το γραφείο Τύπου του πρωθυπουργού για τις αποφάσεις της σύσκεψης σχετικά με το θέμα του ΦΠΑ στα ιδιωτικά σχολεία, αναφέρει: «αποφασίστηκε η απόσυρση του μέτρου για συνολική επιβολή 23% ΦΠΑ στην ιδιωτική εκπαίδευση. Έγινε αναλυτική συζήτηση για τα ισοδύναμα, τα οποία θα ανακοινωθούν στο τέλος της εβδομάδας».

Δεν θα ασχοληθώ καθόλου με το αν ο ΦΠΑ στα ιδιωτικά σχολεία και φροντιστήρια είναι δίκαιο ή άδικο μέτρο, σε ποιο βαθμό, αν θα οδηγήσει σε απολύσεις και ποιους γονείς θα επιβαρύνει. Άλλωστε, αυτή η συζήτηση εδράζεται σε λάθος βάση: ο ΦΠΑ, όπως όλοι οι έμμεσοι φόροι, είναι άδικοι φόροι, αφού πληρώνονται εξίσου από πλούσιους και φτωχούς. Καλό θα ήταν επίσης, κάπου κάπου να θυμόμαστε και την ιστορία: ο ΦΠΑ είναι ένας άδικος έμμεσος φόρος που μας επιβλήθηκε από την Ε.Ε.

Να θυμηθούμε επίσης ότι και η αύξηση του ΦΠΑ στην τροφή (ακόμη και στο ψωμί), το 23% ΦΠΑ στα γηροκομεία είναι εξίσου άδικα μέτρα. Να θυμηθούμε ότι το κόψιμο του ΕΚΑΣ, τα 390 ευρώ σύνταξη, ο ΕΝΦΙΑ που ξανάρχεται ίδιος και επαυξημένος σε σπίτια που είναι υποθηκευμένα στην τράπεζα, αυτά κι αν είναι άδικα μέτρα. Όμως, από όλους τους άδικους φόρους, η κυβέρνηση υποσχέθηκε προεκλογικά την «τακτοποίηση» μόνο του ΦΠΑ για τα ιδιωτικά σχολεία –κι αυτό χρειάζεται προφανώς μια εξήγηση.

Ε λοιπόν, η εξήγηση έχει όνομα: λέγεται λόμπινγκ. Λέγεται εξυπηρέτηση του αιτήματος που προέβαλε το λόμπυ των ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων (τα υπόλοιπα περί «των εργαζόμενων που θα απολυθούν» είναι απλώς προσχήματα).

Η πολιτική είναι εκπροσώπηση συμφερόντων. Και το λόμπινγκ επίσης. Με τη διαφορά ότι η πολιτική κανονικά ήταν έκφραση συλλογικών συμφερόντων, η δε πολιτική της αριστεράς (έπρεπε να) είναι έκφραση των συλλογικών συμφερόντων των υποτελών τάξεων –με ταξική

μεροληψία. Το λόμπινγκ, αντίθετα, είναι έκφραση των συμφερόντων μικρών ομάδων συμφερόντων, που όμως έχουν πρόσβαση στα κέντρα εξουσίας. Ταξική μεροληψία από την ανάποδη, δηλαδή.

Οι ιδιοκτήτες ιδιωτικών σχολείων έχουν την «τύχη» να είναι ένα λόμπυ με πολλαπλή πρόσβαση τα κέντρα εξουσίας. Όχι μόνο την πρόσβαση που τους παρέχει το χρήμα, αλλά και την άμεση πρόσβαση που τους δίνει το γεγονός ότι βουλευτές, Υπουργοί, παράγοντες, μεγαλοδημοσιογράφοι, ακόμη και ο Πρωθυπουργός, στέλνουν τα παιδιά τους να φοιτούν σε αυτά τα σχολεία.

Θα μου πεις είναι λόγος αυτός να ικανοποιείται το δικό τους αίτημα; Προφανώς και είναι. Τα περιθώρια άσκησης πολιτικής που να εκφράζει τα συμφέροντα των συνταξιούχων, των φτωχών, της εργατικής τάξης, έστω το δημόσιο συμφέρον, είναι απολύτως καθορισμένα από το Μνημόνιο: είναι η απόλυτη φτωχοποίηση όλων και το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας. Σε μια τέτοια κατάσταση, τα μόνα περιθώρια «πολιτικής» που μένουν είναι η εξυπηρέτηση συγκεκριμένων λόμπυ –κι αυτά είναι τα λεγόμενα ισοδύναμα.

Δεν είναι κάτι καινούριο αυτό: το λόμπινγκ στην Αμερική είναι επίσημο και θεσμοθετημένο, ενώ και η νομοθετική εξουσία στην ΕΕ ασκείται με την επιρροή ειδικών επαγγελματιών που (επ' αμοιβή) πρακτορεύουν συμφέροντα συγκεκριμένων εταιριών. Μπορεί λοιπόν η κυβέρνηση –όπως και η ΕΕ- να μην ακούει τη φωνή των άνεργων που αυτοκτονούν, των συνταξιούχων που δεν μπορούν να πάρουν τα φάρμακά τους, των παιδιών που δεν έχουν δάσκαλο, ακούει όμως στα σίγουρα τη φωνή των ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων, όπως και των επιχειρήσεων που θέλουν να ψηφιστεί η TTIP, των πέντε μεγάλων πετρελαιοπαραγωγών και πάει λέγοντας.

Αυτός είναι, άλλωστε, ο «σύγχρονος» τρόπος άσκησης πολιτικής –μιας πολιτικής αποστειρωμένης από κάθε λαϊκό αίτημα και προορισμένης να ασκείται πίσω από θωρακισμένα Κοινοβούλια. Είναι ο τρόπος με τον οποίο εδώ και πέντε χρόνια γράφονται –και ψηφίζονται- και οι μνημονιακοί νόμοι στη χώρα μας: με φωτογραφικές τροπολογίες που αφορούν συγκεκριμένα συμφέροντα επιχειρηματικών ελίτ. Αυτά συμβαίνουν πάντα, άλλωστε, στις αποικίες…

Άλλωστε, τα καλά «λόμπυ» έχουν και το πλεονέκτημα να υποστηρίζονται και από όλα τα μεγάλα κανάλια και τους τηλεπαρουσιαστές. Εκείνους τους παρουσιαστές που πάντα έχουν κάτι κακό να πουν για τον συνδικαλισμό, επειδή εξυπηρετεί συλλογικά συμφέροντα εργαζομένων (φτου κακά!). Πάντα είναι έτοιμοι να βγάλουν έναν δεκάρικο για να αναλύσουν

ότι το να ακούνε οι κυβερνήσεις τα αιτήματα κοινωνικών ομάδων είναι «λαϊκισμός», αλλά το να ακολουθούν αυτά που λένε τα λόμπυ (που τους πληρώνουν) είναι προφανώς θεάρεστο έργο. Είναι οι ίδιοι που ποτέ δεν αφιέρωσαν ένα πεντάλεπτο για τη δημόσια εκπαίδευση που διαλύεται, όμως γέμισαν τα δελτία ειδήσεων με κλάματα για τον ΦΠΑ στη... γνώση (όπως ονομάστηκε ο ΦΠΑ στα ιδιωτικά σχολεία). Και πέτυχαν τον στόχο τους.

Πέρασε πολύς καιρός από τότε που ο ΣΥΡΙΖΑ προεκλογικά υποσχόταν συντάξεις, δουλειά στους άνεργους, κοινωνική δικαιοσύνη. Όχι ότι τότε το εννοούσε, αλλά σε αυτές τις εκλογές υποσχέθηκε μόνο «ισοδύναμα» για τον ΦΠΑ των ιδιωτικών σχολείων, κι αυτό είναι μια ποιοτική διαφορά. Πέρασε πολύς καιρός από τότε που οι βουλευτές του συνομιλούσαν με τον κόσμο των κατώτερων τάξεων. Τώρα συνομιλούν απευθείας με τις ελίτ κι αντί να ξεροσταλιάζουν στην Καραγιώργη Σερβίας, προτιμούν το άνετο roof garden της Μεγάλης Βρετανίας. Πάει καιρός που ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πάψει να λέει, έστω και προσχηματικά, ότι θέλει να δώσει μια ανακούφιση στα χαμηλότερα στρώματα.

Η μνημονιακή μετάλλαξη δεν είναι θέμα δηλώσεων ή πόθεν έσχες (μόνο), είναι θέμα επιλογής συμφερόντων που θέλει κάθε κόμμα να εκπροσωπεί. Και το επόμενο διάστημα θα είναι πολύ αποκαλυπτικό ως προς αυτό...

ΥΓ 1. λόμπινγκ (Πολ.). Διεθνής όρος αγγλικής προέλευσης (lobbying) για την πρακτική επηρεασμού των νομοθετών από οργανωμένες ομάδες πίεσης, που έχουν συγκεκριμένο συμφέρον για ένα ζήτημα. Ο όρος προέρχεται από την αγγλική λέξη προθάλαμος (lobby), όπου παλαιότερα συναντούσαν οι εκπρόσωποι των ομάδων πίεσης τους βουλευτές προτού εισέλθουν στην αίθουσα συνεδριάσεων για την ψηφοφορία.

ΥΓ 2. Το άλλο περιθώριο άσκησης «πολιτικής» σε αυτές τις συνθήκες λέγεται μίζα. Και για αυτά προσεχώς...